

DZIENNIK

DEPARTAMENTOWY RADOMSKI

Nro. 48.

W Radomiu dnia 29go Listopada 1812.

Nro. 14133 Prefekt Departamentu Radomskiego

Nadzwyczajne usiłowania, nadzwyczajnych wymagań środków, tak jasna prawda, która do przekonania każdego łatwo trafić powinna, skłoniła Naywyższą Radę Ministrów, a by w nagłych wydatkach toczącej się wojny, na opędzenie których zwykłe dochody Skarbu dostarczającami być nie mogą, do uchwalenia nadzwyczajnej ofiary i pożyczki wojennej o której aby każdy kogo dotyczy, dostatecznie został zawiadomiony, uchwałę rzeszoną dnia 4 b. m. zapadłą, w całej osnowie iak następuje:

„FREDERYK AUGUST z Bożej Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc”

R A D A M I N I S T R Ó W

z władzy sobie udzieloney Dekretem 26 Maia 1812.

Chcąc dopełnić najważniejszą powinność swoją w skutecznym opatrzeniu gwałtownych potrzeb toczącej się wojny, na których zaspokoienie, zwykłe dochody Skarbu publicznego nie są dostatecznymi, a znając doskonale z tyłu i tak ciągłych dowodów miłości ku oyczyźnie, i gorliwości o iey zbawienie Obywatelów Xięstwa Warszawskiego, tym

nie wątpliwsze w terażniejszej chwili, iż idzie o wszystko co tylko Polakom najdroższóm i najswiętszóm być może, po wysłuchaniu zdań Rady Stanu, uchwała co następuje:

Artykuł I. Będzie wybrana w Xięstwie Warszawskim nadzwyczajna ofiara i pożyczka wojenna podług sposobu i przepisów następujących.

Artykuł II. Wszyscy Urzędnicy i Oficjaliści publiczni, tak cywilni jako też wojskowi iakiegokolwiek rodzaju i stopnia, tudzież kompetencyonaryusze, gracjaliści, zgoła wszyscy pod iakimkolwiek bądź tytułem, gotowe wypłaty etatowe ze Skarbu publicznego pobierający, są obowiązani zostawiać w Skarbie od 1go Grudnia r. b. przez czas trwający wojny czwartą część pobieranych przez nich opłat etatowych na ofiarę wojenną nadzwyczajną co Minister Skarbu przez wytrącenie im z bieżących należitości przy każdej wypłacie skuteczni. Od takowej ofiary uwalniają się jedynie wojskowi w czynnej obozowej służbie będący. Minister wojny poda Ministrowi Skarbu Listę nie będących w takowej czynnej obozowej służbie.

Artykuł III. Wszyscy Kontrybucenci tak Duchowni jako i świeccy dobra gruntowe iakimkolwiek prawem i tytułem, dzierżący, i z nich Skarbowi podatku gruntowego: rocznie, 5. 10. 20. 24. 25. od sta lub też kanon, dimidie, tercie, kwarty, czynsz emfiteutyyczny, łanowe, albo subsidium charitativum opłacający, od każdego złotego z wymienionych dopiero całorocznie rachowanych podatkowych opłat, dodatku po groszy polskich dziesięć w terminie najpierw przyпадаjącej raty w sposobie nadzwyczajnej wojennej pożyczki do zwykłej poborowej kassy Skarbowej wniesć są obowiązani; uzyskane z powodu klęsk nadzwyczajnych na przeciąg roku jednego lub dłuższy w tychże podatkach allewujące od obowiązku wniesienia, powszechny nadzwyczajny pożyczki nie uwalniają się.

Artykuł IV. Wszyscy Kontrybucenci podług właściwych im kass podatek osobisty opłacający od każdego złotego, całoroczny kwoty, tegoż podatku, wniosą do Skarbowej poborczey kassy sposobem nadzwyczajnej wojennej pożyczki dodatku po groszy piętnaście.

Artykuł V. Wszyscy rzemieślnicy, fabrykanci, professyoniści, po miaślach i wsiach opłacający podatek patentowego wniosą sposobem nadzwyczajnej wojennej pożyczki do właściwych kass poborczeych, drugą całoroczną kwotę tegoż podatku. Uczestnictwo dochodu z patentowego na rzecz kass mieyskich artykułem 19 uchwały Seymowej 1811 postanowione, do niniejszej nadzwyczajnej pożyczki stosowanóm być nie może.

Artykuł VI. Szrodki exekucyi do ściągania zwykłych podatków używane również do ściągania nadzwyczajnej wojennej pożyczki użyte będą.

Artykuł VII. Minister Przychodów i Skarbu wyda urządzenia do Urzędów i kass Skarbowych aby na wnoszoną nadzwyczajną pożyczkę wojenną osobne kwity były wydawane i rachunek icy przepisy osobno był prowadzony.

Artykuł VIII. W pierwszych chwilach edzyskanego pokoju pożyczka nadzwyczajna wojenna tym Dekretem postanowiona przez Kontrybucentów Skarbowi zaliczyć się powinna, onymże z funduszków Skarbowych bądź zwykłych, bądź nadzwyczajnych zwróconą zostanie.

Artykuł IX. Wykonanie niniejszego Dekretu Ministrowi Przychodów i Skarbu jest polecone — Dzieło się w Warszawie na sessyi dnia 4 Listopada 1812 (podpisano) S. Potocki Sekretarz Rady Ministrów S. Grabowski (1 S) za zgodność J. Kruszyński,, ogłosić rozkazatem — Radom dnia 23 Listopada 1812.

(podpisano) Matachowski.

Hassmann: Sekr. Gener.

Nro 14207 Prefekt Departamentu Radomskiego

Przekonawszy się że oprócz sprzężain przez wojsko Saskie zabranego i dotąd nie zwróconego przy terażniejszych wojska Austriackiego transportach Departament Radomski znaczną część sprzężaju dla tego utraca, iż podwoły nie tylko w mieyscach oznaczonych nie są odmienione, lecz częstokroć po odpędzeniu właściciela dalej za armią pędzone bywają, w tężci zapobieżenia złanu, a przez słowne Prawidła równego między mieszkańów ciężaru podzielenia, niniejsze WW. Podprefektów, UUr. Wóytów i JPP Burmistrzów do ścisłego zachowania obowiązujące, zgodne reskryptowi JW. Ministra Spraw wewnętrzných dtto 15 b m i r. wydać rozporządzenie.

Artykuł I. W mieyscach tylko etapów już ustanowionych, lub na przyszłość przez Naszego kraju Ministerium wojny ustanowić się mających przepręgi czynione i podwoły dawane bydź mają, w innych zaś dostarczone bydź nie powinny, i władze mieyscowe zabierać ich nie dopuszczają.

Artykuł II. Wyłączają się jednak przypadki

a. Gdyby wojska sprzymierzone z widoków wojennych, inny obrót nagle, wziąć musiały.

b. Gdyby konie lub woły na etapie dostawione, do następującego nie doszły, w drodze

uflaly, albo podwoda się zepsuła, w obydwóch przypadkach władza miejscowa każdej wsi lub miaśła na rekwiizycją wojskową, podwodę dostawić o tcy jednak uwolnienie, zaraz na pierwszym Etapie starać się powinna.

Artykuł III. Dla zachowania przyzwoitego porządku W Podprefekt respective Powiatu na każdej stacyi ustlanowi pewną liczbę gwardyi Narodowej miejscowej lub wieskiej do bydz może przybrancy i uzbroioncy.

Artykuł IV. Ponieważ z różnych względów inne Dominia mniej, inne częstokroć więcey ciężaru znoszą, przeto zapobiegając nadużyciom WW. Prefekci do każdego Etapu flosowną liczbę Dominiow dołączą, potrzebę miesięczną dostawiania po wod zwracają: nawet uwagę na nadzwyczajne wydarzenia wyrachują, te na guiny rozłożą, i podług nicy paletować będą, zachowując oryginalny rozkład w Archivum swoim dla własnego w razie zanieśionej žaloby usprawiedliwienia.

Artykuł V. Na każdym Etapie obowiązek ekspedyenta podwód miejscowy Burmistrz lub Wójt sprawować winien, ktorcinu W. Podprefekt, tyle paletów przez siebie podpisanych przesła, ile miesięcznie podwody potrzebować może. Palety te obeymować będą miało lub wieś i liczbę podwód do których Ekspedyent datę wpisawszy termin dostawy wskaże. Wyrachowana liczba podwód gdyby w iednym miesiącu użytą nie była, w drugim koleino nastąpi.

Artykuł VI. Z powodu nagłego niekiedy wojska przechodu W. Podprefekt ustlanowi codziennie pewną liczbę podwód, iak dalece to, z doświadczenia dotąd potrzebnym znajdzie powody tę dłużej nad godzin 24 na Etapie trzymane bydz nie powinny i zaraz do domu paszczone będą.

Artykuł VII. Zadney podwody wojskowemu na Etapie wydawać nie należy, tylko za inwitacyą Komendanta Placu lub Kommissarza Wojennego; za naymniejszy Exces: co do wojska Austryackiego flosownie do rozkazu dziennego Sztabu Generalnego Austryackiego dttto 21 Października b. r. Komendant transportu osobiście zoltate odpowiedzialnym.

Artykuł VIII. Zadna podwoda dalszey drogi odbywać nie ma iak tylko do naybliższego Etapu z którego do domu powracać powinna. Zeby zaś wojskowi podwody o trzymujący przeciwko temu urządzeniu gwałtownie nie postępowali, do każdego transportu wojskowego ma bydz dodana Eskorta z Gwardyi Narodowej od etapu, do etapu Eskor-

ta w przypadku oporu wojskowego uda się do Komendanta Placu lub miejscowej władzy i żądać będzie pomocy do uwolnienia pod icy straż oddanych podwód, która gdyby icy odmówioną była, wywod słowny sporządzony i mnie natychmiast odesłanym bydz ma.

Artykuł IX. Gdyby wojskowi dla niedostatku podwód z pierwszego etapu wzięte daley prowadzić zostali zmuszonemi, władza miejscowa za wszelkie ztąd dla właścicieli sprzętów wynikłe szkody odpowiedzialną się staie.

Artykuł X. Do ściągnięcia na etapy podwód władze miejscowe, użyć mogą ekucyi Gwardyi Narodowej, a nawet na koszt niedostawiających wynaić i pieniądze za upoważnieniem Podprefekta wyexekwować.

Artykuł XI. Expedient na etapie ustlanowiony utrzymywać ma porządną regestr przybywających na floykę podwód z wyszczególnieniem dla iakiego oddziału, pułku, korpusu lub odosobnionego żołnierza i za czyją inwitacyą podwody użyte zoltaly. Ttkowf regestr dla usprawiedliwienia swego, Ekspedyent po upłynionym miesiącu do Bióra właściwego Podprefekta złoży.

Artykuł XII. Komendantom Placu przez właściwą władzę zaleconym zoltate, ażeby pilną dawali baczość i skuteczne przedsiębrali środki do zastonienia obywateli od samowolnego zabierania podwód, a w wnoszonych do siebie skargach ściłą wywierzali sprawiedliwość. WW. Podprefekci zaś zoltali obowiązanemi, ażeby w pomoc WW. Komendantom Placu Gwardye Narodowe dodawali. Radom 22 Listopada 1812.

(podpisano) J. Wielhorski

Wilkoszewski.

Nro. 12871 Prefekt Departamentu Radomskiego

Po kilkokrotnym doświadczeniu z rapportów urzędów konsumpcyjnych przekonany zoltat: iżby wbrew Dekretowi Najjaśnieyszego Pana pod dniem 14 Marca 1810 względem uregulowania podatku konsumpcyjnego, zapadłemu, a na dniu 7. Września tego samego roku wszystkim WW. Podprefektom do Nru 2154 komunikowanemu żydzi po wsiach rzecz bydz bez uzyskania konsensów z uszczerbkiem skarbu publicznego praktykują, i że takowa rzecz bydz coraz bardziy wzrała i pomnaża się. — Na to wszystko zwraca-

cając swą ścisłą uwagę Prefekt przekonywa się że WW. Podprefekci JPP. Burmistrze i UUr. Wóyci Gmin. podobnego przestępstwa niedostrzegają i nadpomnożeniem Skarbu publicznego mnięć czuwają; przez co nie tylko na zapłacenie kary kontrawencyney, ale też i dziesięćorakiej taxy patentowej zasługują — Przypominając pomieniony Dekret Najjaśniejszego Pana, stosownie do tytułu 2 § 7 względem rzeczy po wsiach i sprzedawania mięsa UUr. Wóytom i JPP. Burmistrzom ścisłe nad dopełnieniem onegoż czuwanie poleca, w dostrzeżonych bowiem przypadkach, do ścisłej odpowiedzialności będą pociążnionemi. Radom 17 Października 1812.

(podpisano) *Matachowski.*

Hafsmann Sekre. Jen.

Dalszy ciąg względem podatku patentowego.

§. 33. Sukcesorowie zmarłego patentowanego artysty, kupca, rzemieślnika, pro-
fessionisty, fabrykanta, jeżeli sprawować po nim będą jego rzemiosło etc. używać mogą
patentu jaki zmarłemu był dany, aż do upływu czasu w patencie wyrażonego.

§. 34. Posiadanie patentu na sprawowanie kunsztu, professyi, rzemiosła, handlu
lub na utrzymanie fabryki jakiej, nie zasłania nikogo bynajmniej od podległości urzą-
dzeniom Administracyinym, i jakie są lub będą od Rządu wydane.

§. 35. Przepisy Dekretu Naszego o podatku patentowym daty 25. Marca 1809;
roku w czém przeciwne są niniejszemu, uchylonemi zostają.

Wykonanie niniejszego Dekretu który w Dzienniku Praw ma być umieszczony,
Naszym Ministrom Xięstwa Warszawskiego w czém do którego należy zalecamy.

(podpisano) FREDERYK AUGUST. przez Króla Minister Sekretarz Stanu *Stanisław
Breza.* Zgodno z Oryginałem Minister Sekretarz Stanu (L.S.) *Stanisław Breza.* za Zgo-
dność z Oryginałem *Felix Łubieński* Minister Sprawiedliwości. (L.S.) *Antoni Joneman*
Konsyliarz Ministerji.

Podając powyższe prawo i Dekret do specjalnego ogłoszenia Władzom Administra-
cyinym, Sądowym, Skarbowym i Policyinym, niniejszą względem podatku Patentowego
Instrukcją przepisuję, i w wykonywaniu do zachowania wskazuję.

ROZDZIAŁ PIERWSZY

*O przejściach podatku patentowego poprzedniczego do zasad tegoż podatkowania
u następnosci.*

1. Ustawa Seymowa roku 1811 naznacza dochód Skarbowy z podatku od dnia 1
Czerwca roku 1812 *wprzód:* zatem całkowite skutkowanie tegoż prawa wypada w roku
etatowym 1812/3 w dniu powyżey wyrażonym nastąpił, we wszelkich obowiążaniach
prześluzeganiach, dopilnowaniach i uczesniczeniach, tąż ustawą Seymową obiętych, z wzglę-
dem jednak następnie wyłączoneym.

2. Choć z przepisu Instrukcyi pod dniem 2 Listopada roku 1809 przez Ministra
Przychodów i Skarbu, w skutek ustawy Seymowej roku 1809 i Dekretu na dniu 25 Mar-
ca tegoż roku zapadłych wydanej, spisywanie regestrów do podatku patentowego, be-
dąc naznaczone do zakończenia w miesiącu Kwietniu, obowiążowało do zrobienia spisów
w Kwietniu roku 1812 Kontrybuentów na rok 1812/3 w skutek pomienioney Instrukcyi
nastąpić powinno, gdy jednak Ustawa 1811 i Dekret N. Pana pod 14 Lutego r. b. za-
padły, powyżey unieszczoney — przepisy ustawy 1809 i Dekretu pod 25 Marca r. 1809
wydanego, z którego wspomniona Instrukcyja wynikała od 1 Czerwca 1812 znoszą, zatem
spisy Kwietniowe, bądź nastąpione, bądź zwleczone, za ustale i za bezskutkujące uważa-
ne być mają, stosownie do uznania Rady Ministrów na dniu 5 m. b. wypadłego i
Władzom Administracyinym przesłanego.

3. Trwanie Ustawy Seymowej roku 1809 tylko do dnia 1 Czerwca r. 1812. §. 21
Prawem Seymowem roku 1811 zamierzone nie zwalnia bynajmniej poszukiwań opiato-
wych podatku patentowego i karania kontrawencyinych z iakiegokolwiek bądź powodu za-
legających w skutku Ustawy i Dekretu roku 1809 wypadających a to za lata 1809/10 1810/11
1811.

ROZDZIAŁ DRUGI

O spisywaniu regestrów do podatku patentowego.

Spisywanie Regestrów do podatku patentowego w następnosci ma być dopełniane
podług wskazania Tytułu 1. dekretu Najjaśniejszego Pana powyżey umieszczonego, zeczy-

niając takowe teraz w Lisfopadzie r. 1812 do patentowego pobrać się mającego na rok 1813/14 w miesiącu Marcu 1813.

5. Obowiązania do podatku patentowego wymienione są w Taryfście przez Usługę Szymową naznaczoney. Wszelkie professye w rzeczony Taryfście niewymienione, mają być klasyfikowane, w stosunku, do tej professyi, kunsztu, rzemiosła, handlu etc. z którą mają najwięcej związku i zbliżowania — a spisujący podobnie iak przy spisie podatku osobistego mają żądać od każdego Kontrybuenta podania się na szczegóły z tyłu professyami i kunsztami, ile kto rzeczywiście sprawuje, aby potem odpowiedzialności ciż spisujący przez to uniknęli.

6. Spisywanie rejestrów podatku patentowego, co do aktualności, punktualności i zupełności polega na zajęciu się w miastach Prezydentów i Burmistrzów, a po wsiach Woytów lub ich *respective* Zastępców: zaś co do dozoru zglębiań i zmagłań, na działalności WW. Prefektów Departamentowych i Podprefektów Powiatowych.

7. Odpowiedzialność z osób i majątków po miastach Prezydentów i Burmistrzów, a po wsiach Woytów, lub ich *respective* Zastępców względem niezupełności spisania i klasyfikacyi stopniowey kontrybuentów, ustanowioną będzie w miarę zdarzonych kontrawencyów w podatku patentowym, którego oni są najbliższemi i najłatwiejszemi dotrzymawcami podług §. 25 Dekretu Najjaśniejszego Pana.

8. Attesta władz spisy robiących dawane kontrybuentom na kontrawencyi spotkanym, nie tylko nie będą zasługiwac na żaden tytuł obrony, ale owszem przeciwko samymże spisującym za dowody sronnictwa i defraudacyi Skarbowey służyć będą.]

9. Dla tego WW. Prefekci Departamentów powinni co rok przypominać takowy Obowiązek Prezydentom i Burmistrzom w miastach, a Woytom po wsiach, aby najszybciej zachowywany był przepis względem dawania hacznosci na rzędy miast, na stopniowanie, kunsztów, handlów, professyów, rzemiosł i rękodziel wieyskich, na klasyfikacye indywidualne naysprawiedliwsze, a na nieuchronność pilnowania dni normalnych spisywania.

Dalszy ciąg potym.